

# דעת גדולים

פסקים ועובדות מגדולי ישראל ביסודות הבית היהודי • בהכוונת הרבנים הגאונים שליט"א • פרשת בלק תשפ"ה • גליון 33

## עדכונים

### מהפך: הספר שמזעזע את העולם התורני

הספר החדש בגדי קודש בהוצאת הרב אהרן כהן שליט"א מזעזע את עולם ההלכה וההסכמות הרבות יעידו על כך. הספר מבאר היטב את סוגיית כיסוי השוק ומסתעף גם כן לסוגיית פאה נכרית בטוב טעם ודעת ובעומק הסוגיות. הספר בהוצאת מכון באר שלמה 072.937.5750

## תגובות

### בבקשה לא להמציא דברים

בקשר למדור "דברי הגדולים". הבאתם את דעתו של הרבי אבל למד להמציא דברים? הרבי כתב במפורש שעדיף פאה כי במטפחת מתגלות השערות אפילו לזמן קצר (הציטוט המלא במערכת).

אחת החסידים

**תגובת המערכת:** שלום רב, הציטוט ששלחתם כבר הובא והתבאר בכמה ספרים, ניכר עליכם שרצונכם לקיים את דברי רבכם ואשרי חלקיכם על כך, אבל בשביל לקיים דבריו בשלימות נעין היטב בדבריו ונבין מספר תובנות כדלהלן:

א. פאה נכרית של פעם עדיפה על גילוי ראש: בזמנו נשים דתיות רבות לא כיסו את ראשן כלל או מכסות למחצה לשליש ולרביע, ולכן הרבי מבקש פאה בדוקא, כי כיסוי במטפחת היה גורר בעקבותיו גילוי נרחב של השיער. וכן רואים במכתב להלן: "והעניינים שצריך להבטיח מראש, הוא נשיאת שייטל (פארוק)... והכרח הדבר בוודאי אינו צריך ביאור, ובפרט על פי הנראה בחוש שהנשים הצעירות היוצאות ידי חובתן בצעיף ובמטפחת, הנה זה לזמן קצר! נוסף שאפילו בזמן הזה עצמו פורצים הדבר לעיתים תכופות! והמפורסמות אין צריכים ראייה!" (מכתב מכ"ח מר - חשוון, תשט"ו, אגה"ק, חלק י', עמ' צ"ב, אגרת גנג')

ב. גילוי שערות של זמנם שונה מגילוי מעט שערות בצדדים: גילוי השיער בזמנם היה בכל מיני צורות עם מטרה אחת-להתייפות וזה אסור מדינא, כיום ב"ה בנות ישראל הכשרות מכסות את שיערן במטפחת לחלוטין, וגם אם רואים מעט שערות בצדדים (שבדרך כלל אינו מוסיף נזק) החיוב לבסותן אינו מן הדין אלא ממנהגא כמו שכתב הרמ"א בסיומ ע"ה סעיף ב.

ג. הפיאות בזמנם היו כחבילת קש: לפי דברי הרבי נראה שלעגו לאותן נשים, ואם כן כנראה שהן לבשו פיאות עשויות קש עם מראה מוזר, שהרי אם היה מדובר בפאה של ימינו למה שיצחקו על אותה אשה? וזה מוכיח את מה שכתבו הרבה פוסקים שעל זה לא דיברו המתירים.

ד. פאה בזמננו הנראית כשיער אסורה גם לדעת הרבי: המכתב שצייתם מוכיח שפאה נכרית של פעם עדיפה על גילוי נרחב של השיער אבל אינו מוכיח על הפיאות שהתחדשו מאז, אבל ב"ה זכינו ומצאנו מה שנאמר בהתוודות (שמחת תורה תש"ל): "ויש לקוות שסוף כל סוף יקויים מה שכתב 'והשיב לב... על בני'... וגם אצל בנות ואמהות בנוגע לפאה נכרית [שייטל]... שלאבוננו נעשה בזה פירצה גדולה שאין כמותה אפילו אצל נשים זקנות"

ה. מוצר אחר בשם זהה: כמו שאתם מבינים בהגיון שאם הרבי אמר שפאה מותרת עדיין פאה באורך של מטר אסורה, כך גם צריך להבין שפאה בזמן הרבי אין לה שום קשר לפאה של היום, זה מוצר אחר עם אותו השם! ואת זה תגיד לכם כל פאנית מתחילה. וגם אם התיר את המוצר ההוא אין זה מראה היתר למוצר של היום שאינו זהה.

לסיום, אשרי העם שזכה לכוזה רבי שכולו אהבת ישראל וחיכויו הרבים באופן נדיר, כדאי להחזיר לו טובה ולא לתלות בו דברים שלא כתב בכדי לא לגרום לו צער וחוסר מנוחה בגן עדן ח"ו. באהבה רבה, המערכת.

## דברי הגדולים

### מרן בעל ה'קהילות יעקב זצוק"ל

באשה שמכסה את ראשה במטפחת, ולא ידעתי לשית עצות בנפשי. יעצו לי ללכת לבני ברק אל הסטייפלר זצוק"ל, לשמוע חוות דעתו בעניין. כשנכנסתי אל הקודש פנימה, הגה"ק הנ"ל החל לקרוא את בקשתי, ותגובתו הייתה בזעקה 'מה! יאמרו שהסטייפלר התיר פאות!?! עברו כמה שבועות ובני התאסר בשעה טובה בלי פאה מכוח ברכתו של הצדיק"



### הן לא שאלו אותי...

והנה, יש השואלים כיצד הלכו בני משפחתו של הרב, האם הלכו עם פאה נכרית או מטפחת מצאנו בספר 'דת משה וישראל' (עמ' יז) "מעשה במי שבא לפני מרן בעל ה'קהילות יעקב' הגרי"י קנייבסקי זצוק"ל וביקש להוציא מפיו היתר לפאה נכרית, והגריי"ק סירב בתוקף להורות היתר בדבר, שאל הלה: ומה עם נכדותיו של הרב היוצאות בפאה נכרית? ענה הרב: "אל תיקח מהן ראייה כל עיקר, כי הן לא שאלו אותי כלל בזה"

ובדומה לזה העיד מרן הסטייפלר זצ"ל בדעת מרן החזו"א: "אף על פי שלא שמעתי מהחזון איש מפורש מה ההלכה בדין פאה נכרית, אבל זאת אני יכול להעיד, שאשתו לא הלכה עם פאה, רק עם מטפחת" (כפי שהובא בחוברת הדרכה לחתנים מהמשגיח רבי שלמה וולבה זצ"ל)

בעז"ה בקרוב בל"ג נביא מדברי בנו מרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי זצוק"ל בנושא.

ציטוטים ניתן למצוא בקונטרס דעת גדולים המלא (ניתן לקבל במערכת) יש לכם ציטוט מעניין? שלחו לנו.

בס"ד כמנהגנו להביא מידי שבוע דבריו של גדול בישראל אשר כתב או התבטא על מצות כיסוי הראש, השבוע, נביא מדבריו של אביו של מרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל הלא הוא מרן רבי יעקב ישראל קנייבסקי זיע"א אשר רוח הקודש בקעה מתוך גרונו כפי שמפורסם.

### עדות הגה"צ רבי דן סגל

יש הרבה ששואלים למעשה מהי דעת מרן הסטייפלר, האם עדיף פאה או מטפחת? ידועים דבר מרן המשגיח הגה"צ רבי דן סגל שליט"א "בצעירותי הייתי אצל מרן הסטייפלר זצ"ל ושאלתיו בענין כיסוי הראש והשיב לי שמטפחת זה עיקר מה שראוי לכתחילה" (מתוך קלטת, הובא בספר דברי שלום עמ' קט"ז)

וכן נראה מדברי הרבנית ברזם והרבנית ברמן תליט"א: "אבא זצ"ל התנגד בכל תוקף שיחבשו פאה ועמד על כך שיכסו ראשן במטפחת, וכך הן נוהגות עד היום" (כפי שמופיע בגליון "כנס החיזוק הגדול תשע"ב עמוד 7)

### בודאי ראוי להיות חרד

וגם בעלון עקבתא דמשיחא (286) הביאו: "סיפר לפנינו בעל העובדה, שנכנס בכ"ה ניסן תשל"ה אל מרן בעל 'קהילות יעקב' זצ"ל ודיבר עמו בעניין הפאה. התחיל הסטייפלר להאריך בשבח הנשים שאינן הולכות עם פאה 'בודאי צריכים להיות יהודי חרד - ללכת עם מטפחת ולא עם פאה נכרית!' והאריך מאוד בשבח הזוכים ללכת במטפחת ומקיימים מצות כיסוי הראש כהלכתה. וכששאל הלה האם יתכן שזה איסור דאורייתא בכל פעם שיוצאים לרחוב עם פאה? השיבו מרן הסטייפלר זצ"ל 'בודאי זה יתכן שזה איסור דאורייתא, אלא שאני כבר תש כוחי ואין ביכלתי להכנס לבירור הסוגיא כראוי, אבל מי שיכול, בודאי עליו לברר את הסוגיא מהמקור"

### מעשה בחתן עקשן

בספר דבר ה' (עמ' רנא וכן בקונטרס לכו ונלכה באור ה') הביא מאת בעל המעשה "כשבני הגיע לפרקו והיה צריך להתחתן, הציעו עבורו הצעות שונות. אמנם כולן היו עם פאות, אך הבן התעקש שרצונו דווקא

## האם ראוי ללבוש פאה מחוץ לבית כדי שלא תתגנה על בעלה? חלק ב'

### הגאון רבי עמרם פריד שליט"א



בגליון 'ושכנת': ויש לדעת עוד שהמקום העיקרי שבו צריכה האשה להתקשט הוא בתוך הבית פנימה וכמבואר בגמ' (יבמות דף סג ע"א) שבזה היא מצילה את בעלה מהחטא, אבל ברה"ר היא צריכה כמה שיותר למעט בהתקשטות (עי' בתנחומא וישלח סי' ה).

(דברי הרב המלאים בגליון ושכנת 5 עמ' 4)

### הראשל"צ הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א



בספרו: "האם כדי שלא תתגנה על בעלה נתיר שתלך ברחובה של עיר בפאה ותכשיל בחורים רבים למשוך עיניהם ולהכשל באיסורים ח"ו ובאמת מי שבלאו הכי עיניו בחוץ ואין יראת ה' יוקדת בלבו ואין בלבו פחד ומורא מאיסור הסתכלות בנשים אף אם אשתו תתקשט בפאה נכרית תמיד יש פתח ליצר הרע להסתכל באחרות ומה יעזור אם אשתו לא תתגנה עליו הרי מים גנובים ימתקו... וע' בגמ' נזיר מה דהנזירה אינה מתגלחת בעזרה שמא יתגרו בה פרחי כהונה והיינו אף בעזרה שהשכינה שורה אין לתת מקום ליצר הרע... ולאותם המתירים לעצמם גם בפאה נכרית של זמנינו אין כוונתם שלא תתגנה על בעלה שהרי בביתה לובשת מטפחת ורק כשיוצאת לרשות הרבים הולכת בפאה...

ויש שסבורים שאשה הלובשת מטפחת אינה נמנית על המחנה החרדי וחושבים זאת למעליותא לחבוש פאה נכרית ועליהם יאות להליץ מ"ש במסילת ישרים (פ"ג) 'וטעות השניה והיא קשה מן הראשונה היא שמטעה ראייתם עד שרואים הרע כאילו הוא טוב ממש והטוב כאילו הוא רע ומתוך כך מעשיהם ומחזיקים מתחזקים הרעים... (עיין שם)

ובעניותינו בכל דור ודור מחדשים השקפות נגד דעת ההלכה ועד שבדורינו יש שאוחזים שיש ענין שבן תורה יתהדר בפאה גויית ובלי זה אינו נקרא בשם בן תורה ובית של בן תורה צריך שהאשה תהיה מקושטת ברחוב ברשות הרבים להיות מכשול לכל עובר, ואוי לדור שכך עלתה בימיו שמחדשים השקפות נגד כל דברי רבותינו בש"ס ובמדרשים על חובת צניעות האשה..."

(ילקוט יוסף - פאה נכרית סי' א)

### מרן החפץ חיים זיע"א



בספרו: "ואל יטעה אותה היצר שתינצל מן הדין מפני שהיתה צריכה להתקשט עצמה לעיני בעלה שלא תתגנה עליו, כי באמת זוהי טעות, דזה שייך רק בביתה לבד ולא בשוק"

(בספרו גדר עולם פרק ד')

### מרן בעל השבט הלוי זיע"א



במכתב מהגרמ"ש קליין שליט"א: לכבוד הרבנים החשובים העוסקים בתיקונים עצומים להעמיד הדת על תילה בענין מלבושי נשים. הנני בזה לבאר ולהבהיר את דעת מרן הגר"ש הלוי ואזנר (שליט"א) בעניינים אלו. דעתו הברורה שאין לסמוך כלל על מה שאנשים ישמרו את עיניהם מהסתכלות, וחובה על האשה לעשות כל טצדקי להמנע מכל דבר המושך את העין, משה שאול קליין.

וע"ז חתם מרן הגר"ש ואזנר זצוק"ל: "דברים הנ"ל הם נכונים ואמיתיים. ע"ז בעה"ח מצפה לישועת ה', שמואל הלוי ואזנר" (מכתב מתאריך עשרה בטבת תשנ"ו. מופיע בהצנע לכת עמוד ג)

### הגאון רבי שלמה גראס זצוק"ל



בתשובה: "ובאמת הדבר מפליא מאוד שהרי התורה אסרה לאשה ללכת בגילוי ראש ברשות הרכים ואילו בבית לא אסרה תורה... עכ"פ מבחינת ההלכה האיסור הוא רק שלא ללכת ברחוב כי זה מכשיל אכל בביתה מותרת כדי שלא תתגנה על בעלה. והנה בזמנינו נהפך כל הענין ברחוב הולכים עם פאות מסורקות ונאות וכשמגיעים הביתה מסירים את זה ולובשים מטפחת א"כ זה ממש ההיפוך מהתורה, אתמהדה"

(אור ישראל תשס"א)

#### מוקד התפילות

מייחלים לשינוי בביתכם אך ללא הצלחה? שלחו את שמכם ושם האם ובל"ג ת"ח יתפלל עבורכם ללא תמורה!

#### מוקד השידוכים הארצי

למעוניינים בכיסוי מטפחת בלבד  
074.796.4285  
השאירו פרטים ושרכנים מנוסים יחזרו אליכם במקרה של התאמה

#### קווי חיזוק לנשים

בראש ובראשונה 02.994.5047  
מעל הטבע 073.383.5300  
בראש אחד 03.306.5636

#### קווי חיזוק לגברים

ליבי ער 074.796.2285  
דברי רבותינו 073.347.9287  
הישכם אוהבים 074.796.2328  
סוד החשמל 156 02.6647979

#### נציב השבוע:

• בעילום שם  
כל הישועות בקרוב ממש!